

Millennium
II. svezak

Od istog autora:
Muškarci koji mrze žene

Stieg Larsson

Djevojka koja se igrala vatrom

prevela sa švedskog
Željka Černok

Fraktura

Naslov izvornika *Flickan som lekte med elden*

© 2006 by Stieg Larsson

First published by Norstedts, Sweden in 2006

Published by agreement with Norstedts Agency

© za hrvatsko izdanje Fraktura 2009.

© za prijevod Željka Černok i Fraktura 2009.

Sva prava pridržana. Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kojem obliku bez prethodnog dopuštenja nakladnika.

ISBN 978-953-266-108-8

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 717041

PROLOG

Ležala je zavezana kožnatim remenima na uskom ležaju s okvirom od čvrstog čelika. Remenje ju je zatezalo preko prsa. Ležala je na leđima. Ruke su joj bile zavezane za okvir kreveta u visini bokova.

Odavno je odustala od pokušaja da se oslobodi. Bila je budna, ali oči su joj bile zatvorene. Ležala je u mraku i kada bi otvorila oči, jedini izvor svjetlosti bila je slabašna pruga koja se probijala kroz pukotinu iznad vrata. Imala je loš okus u ustima i poželjela da može oprati zube.

Dio njene svijesti osluškivao je hoće li čuti korake koji bi naznačili njegov dolazak. Nije imala pojma koliko bi kasno moglo biti, osim što je imala osjećaj da bi moglo biti prekasno da je posjeti. Iznenadna vibracija kreveta natjerala ju je da otvori oči. Kao da je nekakav stroj uključen negdje u zgradi. Nakon par sekundi nije bila sigurna umišlja li ili je zvuk stvaran.

U mislima je otpisala još jedan dan.

Bio je to četrdeset treći dan u zatočeništvu.

Svrbio ju je nos, pa je okrenula glavu kako bi se mogla počesati o jastuk. Znojila se. U sobi je bilo zagušljivo i toplo. Bila je odjevena u običnu spavaćicu, koja se podigla, zasukala i žuljala je. Kada bi pomaknula bok, mogla je jedva uhvatiti tkaninu kažiprstom i srednjakom te je povući prema dolje centimetar po centimetar. Ponovila je postupak drugom rukom. Ali spavaćica je još uvijek bila zgužvana preko leđa. Madrac je bio kvrgav i neudoban. Zbog potpune izolacije svi su zvukovi koje inače ne bi ni primi-

jetila bili jako pojačani. Remenje je bilo dovoljno labavo da je mogla promijeniti položaj i okrenuti se na bok, ali taj je položaj bio neudoban zato što bi joj tada jedna ruka ostala na leđima i utrnila.

Nije se bojala. Naprotiv, osjećala je sve veći nagomilani bijes.

Istovremeno su je mučile misli koje su stalno prelazile u neugodna razmišljanja o tome što će biti s njom. Mrzila je tu bespomoćnost koja joj je nametnuta. Koliko god da se pokušavala koncentrirati na nešto drugo da joj prođe vrijeme i da zaboravi svoju situaciju, neprestano se vraćao očaj. Okruživao ju je poput benzinskih para i prijetio da joj se uvuče u pore i sve zatruje. Otkrila je da je najbolji način držanja očaja na distanci maštanje o nečemu što joj daje osjećaj snage. Zatvorila je oči i zamislila miris benzina.

Sjedio je u autu, prozor je bio otvoren. Zaletjela se prema autu, pljusnula benzin kroz prozor i zapalila šibicu. Sve se odvijalo u sekundi. Odmah je planuo. Okretao se u mukama i čula ga je kako vrišti od straha i bola. Osjetila je miris spaljenog mesa te oštiji miris plastike i punjenja sjedala koje se počelo pretvarati u ugljen.

Vjerojatno je zaspala, jer nije čula korake, ali kad su se vrata otvorila, bila je potpuno budna. Zaslijepila ju je svjetlost koja je dopirala od otvorenih vrata.

Ipak je došao.

Bio je visok. Nije znala koliko je star, ali odrasli je čovjek. Imao je kestenjastu raščupanu kosu, naočale s crnim okvirima i rijetku bradu. Mirisao je po vodici nakon brijanja.

Mrzila je njegov miris.

Bez riječi je stajao kraj podnožja ležaja i dugo je promatrao.

Mrzila je njegovu šutnju.

Lice mu je bilo zasjenjeno svjetlošću koja je dopirala od vrata i zato mu je vidjela samo obrise. Odjednom joj se obratio. Imao je dubok jasan glas koji je pedagoški naglašavao svaku riječ.

Mrzila je njegov glas.

Rekao je da joj je rođendan i da joj želi čestitati. Glas nije bio

neprijateljski ili ironičan. Bio je neutralan. Činilo joj se da se smiješi.

Mrzila ga je.

Prišao joj je i zaobišavši ležaj došao do uzglavlja. Stavio joj je znojni dlan na čelo te povukao prste kroz korijen kose, gesta koja je vjerojatno trebala biti prijateljska. To je bio njegov rođendanski poklon njoj.

Mrzila je njegov dodir.

Govorio joj je. Vidjela je da mu se usta miču, ali je isključila ton njegova glasa. Nije htjela slušati. Nije htjela odgovarati. Čula je kako je podigao glas. U glasu se čulo malo razdraženosti zato što nije odgovarala. Govorio je o međusobnom povjerenju. Nakon nekoliko minuta ušutio je. Ignorirala je njegov pogled. Slegnuo je ramenima i počeo popravljati kožnato remenje. Pritegnuo je remen preko prsa, nagnuo se nad nju i zategnuo ga za još jednu rupicu.

Naglo se okrenula ulijevo, što dalje od njega, koliko god je mogla i koliko joj je kožnato remenje dopuštalo. Podigla je koljena do brade i jako ga udarila u glavu. Naciljala je Adamovu jabučicu, ali je vrhom nožnih prstiju pogodila negdje ispod brade, no on je bio spreman na to i izmaknuo se, tako da je to bio lagan, jedva primjetan udarac. Ponovno ga je pokušala šutnuti, ali sada je već bio izvan dosega.

Spustila je noge na ležaj.

Plahla je visjela preko ruba kreveta, dodirujući pod. Spavaćica joj se podigla iznad bokova.

Dugo je mirno stajao bez riječi. Zatim je zaobišao ležaj i podigao remen za noge. Pokušala je privući nogu, ali zgrabio ju je za zglob, drugom rukom prisilio koljeno da se izravna i zavezao nogu kožnatim remenom. Zaobišao je krevet i isto učinio s drugom nogom.

Sada je bila potpuno bespomoćna.

Podigao je plahlu s poda i pokrio je. Još ju je dvije minute promatrao bez riječi. Osjetila je njegovo uzbuđenje u mraku iako

je to pokušao ignorirati i ne pokazati. Sigurno je imao erekciju. Znala je da želi ispružiti ruku i dodirnuti je.

Okrenuo se, izašao i zatvorio vrata za sobom. Čula je kako zaključava, što je bilo potpuno nepotrebno jer nije mogla ustati.

Ležala je nekoliko minuta, gledajući u usku prugu svjetlosti iznad vrata. Potom se pomaknula pokušavajući otkriti koliko su čvrsto remeni zategnuti. Mogla je malo podići koljena, ali tada bi se odmah zategnulo remenje preko prsa i na nogama. Opustila se. Ležala je posve mirno i gledala u prazno.

Čekala je. Maštala o kanistru benzina i šibici.

Vidjela ga je natopljenog benzinom. Doslovno je osjećala kutijicu sa šibicama u ruci. Protresla ju je. Zazvečala je. Otvorila je kutijicu i izabrala šibicu. Čula je kako nešto kaže, ali je pokrila uši i nije ga slušala. Vidjela je njegov izraz lica kad je primaknula šibicu hrapavoj strani kutije. Čula je zvuk grebanja šibice o kutiju. Zvučalo je kao duga grmljavina. Vidjela je plamen.

Samouvjereno se nasmiješila i pripremila.

Te je noći napunila trinaest godina.

PRVI DIO

NEPRAVILNE JEDNADŽBE

16. – 20. PROSINCA

Stupanj jednadžbe jednak je najvećem eksponentu nepoznanice u toj jednadžbi. Ako je on jedan, jednadžba je prvog stupnja, ako je potencija dva, jednadžba je drugog stupnja itd. Jednadžbe višeg stupnja od prvog imaju više vrijednosti za nepoznanicu. Te se vrijednosti zovu korijeni ili rješenja.

JEDNADŽBA PRVOG STUPNJA (LINEARNA JEDNADŽBA):

$$3x - 9 = 0 \text{ (KORIJEN: } x = 3\text{)}$$

I.

Četvrtak, 16. prosinca – petak, 17. prosinca

Lisbeth Salander spustila je sunčane naočale na vrh nosa i zaškiljila ispod ruba šešira. Vidjela je ženu iz sobe 32 kako izlazi iz pokrajnjeg ulaza hotela i odlazi do zeleno-bijelih prugastih ležaljki uz bazen. Pogled joj je bio koncentriran na tlo i činilo se da je malo nesigurna na nogama.

Salander ju je prije vidjela samo izdaleka. Procijenila je njenu starost na oko trideset pet godina, ali izgledala je tako da je mogla biti bilo koje dobi između dvadeset pet i pedeset. Imala je smeđu kosu do ramena, duguljasto lice i ženstveno tijelo, koje kao da je bilo izrezano iz kataloga za donje rublje. Bila je odjevena u sandale, crni bikini i sunčane naočale s ljubičastim staklima. Bila je Amerikanka i govorila južnjačkim naglaskom. Nosila je žuti šešir, koji je spustila na tlo pokraj ležaljke pa dala znak konobaru u baru Elle Carmichael.

Lisbeth Salander spustila je knjigu na koljena i otpila malo kave prije nego što je posegnula za kutijom cigareta. Ne okrenuvši glavu, pogledala je prema horizontu. Sa svog mjesta na terasi uz bazen mogla je vidjeti Karipsko more između nasada palmi i rododendrona uza zid ispred hotela. Malo dalje jedrila je brodica na putu prema sjeveru, prema Svetoj Luciji ili Dominikanskoj Republici. Još dalje mogla je vidjeti obrise sivoga teretnog broda koji je plovio prema jugu, prema Gvajani ili nekoj od susjednih zemalja. Blagi je povjetarac rastjerivao prijepodnevu vrućinu, ali svejedno je osjetila kako joj kap znoja polako klizi prema obrvama. Lisbeth Salander nije se voljela pržiti na suncu. Provodila je dane

u što većem hladu i stalno sjedila ispod tende. Svejedno je jako pocrnjela. Bila je odjevena u kratke hlače maslinastozelene boje i crnu majicu s naramenicama.

Slušala je neobične zvukove metalnih instrumenata koji su dopirali iz zvučnika za barom. Glazba je nikada nije nimalo zanimala i nije razlikovala grupe koje sviraju na seoskim plesnjacima od Nicka Cavea, ali ti su je *steel pans* fascinirali. Činilo joj se nemogućim da netko može svirati na metalnoj posudi, a još više nemogućim da posuda može proizvoditi takve kontrolirane zvukove koji nisu nalikovali ni na što drugo. Zvučali su čarobno.

Odjednom je postala nervozna i ponovno pogledala ženu, koja je upravo dobila čašu narančastog pića.

Ta žena nije njen problem. Ali nije mogla shvatiti zašto to trpi. Četiri noći, otkako je par stigao, Lisbeth Salander slušala je tiho, jezivo teroriziranje koje se odvijalo u sobi do njene. Čula je plač, tihe uznemirene glasove i nekoliko puta zvukove šamara. Muškarac koji je udarao – Lisbeth je pretpostavljala da joj je to muž – imao je četrdesetak godina. Tamnu ravnu kosu češljao je na razdjeljak po sredini kako to više nitko ne čini, i činilo se da je u Grenadi poslom. O kakvom se poslu radilo, Lisbeth Salander nije imala pojma, ali svakoga je jutro uredno odjeven u kravatu i sako pio kavu u hotelskom baru, potom bi uzeo aktovku i odveo se taksijem.

Vraćao se u hotel kasno poslijepodne. Tada bi se kupao i provodio vrijeme uz bazen sa svojom ženom. Obično bi zajedno večerali i činilo se da su vrlo opušteni i puni ljubavi jedno prema drugome. Žena bi možda popila čašicu ili dvije previše, ali opijanje nije nikome smetalo ili privlačilo pozornost.

Svađa u susjednoj sobi obično bi počela između deset i jedanaest navečer, otprilike u isto vrijeme kada bi Lisbeth legla u krevet s knjigom matematičkih zagonetki. Nije to bilo grubo zlostavljanje. Koliko je Lisbeth mogla procijeniti kroza zid, dugi bi razgovor prerastao u svađu. Noćas Lisbeth nije mogla obuzdati radoznalost, pa je izašla na balkon kako bi kroz njihova otvorena balkonska vrata čula o čemu se tu radi. Više od sat vremena

hodao je gore-dolje po sobi i govorio kako je niškorišti i kako je ne zasluđuje. Stalno joj je govorio kako ona sigurno misli da je lađuljivac. Svaki je put odgovarala da to ne misli i pokušavala ga smiriti. Govorio joj je to sve intenzivnije sve dok je na kraju nije protresao. Tada je odgovorila kako je htio... *da, ti si lađuljivac*. Odmah je iskoristiio njeno iznuđeno priznanje kao izgovor da napadne nju, njeno ponašanje i njen karakter. Počeo ju je zvati kurvom, što su bile riječi zbog kojih bi Lisbeth Salander sigurno nešto poduzela da su bile upućene njoj. Ali nisu bile i zato to, u biti, nije bio njen problem, i zato joj je bilo teško odlučiti treba li nekako reagirati.

Lisbeth ga je zaprepašteno slušala dok je mlío, a onda je odjednom začula nešto što je zvučalo kao pljuska. Upravo je odlučila izaći u hodnik i provaliti vrata susjedne sobe kada je nastala tišina.

Promatrajući sada ženu za bazenom, primijetila je da ima blijedu modricu na ramenu i ogrebotinu na boku, ali nikakvih drugih zabrinjavajućih ozljeda.

Devet mjeseci prije Lisbeth Salander pročitala je članak u časopisu *Popular Science* koji je netko zaboravio u zračnoj luci Leonardo da Vinci u Rimu i odjednom postala neshvatljivo fascinirana tako opskurnom temom kao što je sferna astronomija. I tako je otišla u sveučilišnu knjižaru u Rimu te kupila nekoliko najvažnijih djela o toj temi. Ali kako bi shvatila sfernu astronomiju, bila je prisiljena proučiti zamršene matematičke tajne. Za vrijeme svojih putovanja u posljednjih nekoliko mjeseci često je posjećivala sveučilišne knjižare kako bi potražila još koju knjigu o tome.

Knjige su većinom ležale spakirane u njenoj torbi, jer studije su bile nesistematične i bez nekog konkretnog cilja, sve dok nije ušetala u knjižaru u Miamiju i izašla s *Dimenzijama u matematici* L. C. Parnaulta (Harvard University Press, 1999.). Pronašla je knjigu neposredno prije nego što je napustila Florida Keys i krenula na putovanje Karipskim otocima.

Obavila je Gvadalupu (dva dana u užasnoj straćari), Domini-

kansku Republiku (lijepo i ugodno, pet dana), Barbados (jedan dan u američkom hotelu u kojem joj nisu pokazali nikakvu dobrodošlicu) i Svetu Luciju (devet dana). Mogla je zamisliti da ostane neko duže vrijeme na Svetoj Luciji, ali se posvađala sa zatucanim lokalnim mladim huliganom koji je visio u baru njezina hotela u pokrajnjoj ulici. Na kraju je izgubila strpljenje, opalila ga ciglom po glavi, odjavila se iz hotela i trajektom otišla u St. George's, glavni grad Grenade. Bila je to zemlja za koju nije ni čula prije nego što se ukrcala na brod.

Iskrcala se u Grenadi po tropskom pljuskju oko deset sati jednog jutra u studenome. Iz *The Caribbean Travellera* saznala je da je Grenada poznata kao "otok začina" i da je jedan od najvećih proizvođača muškatačnih oraščića na svijetu. Otok ima 120.000 stanovnika, ali još oko 200.000 njih živi u SAD-u, Kanadi ili Engleskoj, što je davalo dobru sliku tržišta rada u zemlji. Krajolik je bio brdovit s ugašenim vulkanom Grand Etang.

Povijesno gledano, Grenada je jedna od mnogih nevažnih bivših britanskih kolonija. Godine 1795. zaokupila je pozornost politike kada je jedan oslobođeni rob po imenu Julian Fedon nadahnut Francuskom revolucijom digao pobunu koja je navela britansku krunu da pošalje trupe koje su masakrirale, ustrijelile, objesile i osakatile veliki broj pobunjenika. Ono što je potreslo kolonijalni režim bila je činjenica da se čak i dio siromašnih bijelaca pridružio Fedonovoj pobuni bez imalo bontona ili obzira prema strogim međurasnim granicama. Pobuna je ugušena, ali Fedon nikada nije uhvaćen. Nestao je u planinama Grand Etanga, gdje je prerastao u lokalnu legendu robinhudovskih dimenzija.

Gotovo dvjesto godina poslije, 1979., odvjetnik Maurice Bishop pokrenuo je novu revoluciju, koja je, kako je pisalo u vodiču, bila *nadahnutu komunističkim diktaturama na Kubi i u Nikaragvi*, ali o kojoj je Lisbeth Salander dobila sasvim drugu sliku kada je upoznala Philipa Campbella – nastavnika, knjižničara i baptističkog propovjednika – u čijem je pansionu unajmila sobu prvih dana. Sažetak priče bio bi da je Bishop bio stvarno popularni

narodni vođa koji je srušio ludog diktatora, ali je osim toga bio i opsjednut izvanzemalcima i spiskao dio državnog budžeta na lov na leteće tanjure. Bishop se zalagao za ekonomsku demokraciju i uveo prvi zakon u zemlji o jednakosti među spolovima prije nego što je ubijen 1983.

Nakon ubojstva, masakra nad otprilike 120 ljudi, uključujući ministra vanjskih poslova, ministricu za ženska prava i nekoliko važnih direktora poduzeća, SAD je proveo invaziju na zemlju i uveo demokraciju. Što se Granade tiče, to je značilo da je nezaposlenost porasla s oko šest na gotovo pedeset posto i da je trgovina kokainom ponovno postala jedan od najvažnijih izvora prihoda. Philip Campbell odmahnuo je glavom na opis u Lisbethinu vodiču i dao joj dobre savjete koje bi osobe i kvartove trebala izbjegavati kad padne mrak.

U slučaju Lisbeth Salander takvi su savjeti bili poprilično nekorisni. Ali potpuno je izbjegla upoznavanje s kriminalnim svijetom Grenade tako što se zaljubila u plažu Grand Anse, koja se nalazila južno od Saint George'sa, deset kilometara dugačku i slabo naseljenu pješčanu obalu koju su ljudi rijetko posjećivali i gdje je mogla satima šetati, a da nije morala ni sa kim razgovarati. Preselila se u Keys, jedan od malobrojnih američkih hotela na Grand Anse i ostala tamo sedam tjedana ne čineći ništa drugo osim šecujući plažom i jedući lokalno voće *chinups*, kojeg se nije mogla zasititi i čiji ju je okus podsjećao na gorke švedske bobice.

Bila je tamo izvan sezone i samo je otprilike trećina soba u hotelu Keys bila popunjena. Jedini je problem bio što je njen mir i intenzivno proučavanje matematike odjednom narušio prigušeni teror iz susjedne sobe.

Mikael Blomkvist prislonio je kažiprst na zvono stana Lisbeth Salander u Lundagatanu. Nije očekivao da će otvoriti, ali već mu je prešlo u naviku svratiti do njezina stana nekoliko puta mjesečno i provjeriti je li se što promijenilo. Otvorio je poklopac na poštanskom sandučiću i vidio gomilu reklamnih letaka. Prošlo je deset

sati navečer i bilo je premračno da bi mogao procijeniti koliko je gomila narasla od njegova posljednjeg posjeta.

Nakratko je neodlučno zastao na stubištu pa se frustriran okrenuo na peti i izašao iz zgrade. Otišao je pješice do svog stana u Bellmansgatanu, uključio aparat za kavu i otvorio večernje novine dok je sjedio gledajući kasnovječernji *Dnevnik*. Bio je loše volje i pitao se gdje je Lisbeth Salander. Osjećao je i neodređenu zabrinutost te već tisućiti put počeo razmišljati o tome što se ustvari dogodilo.

Za lanjske božićne blagdane pozvao je Lisbeth Salander u svoju vikendicu na Sandhamnu. Išli su na duge šetnje tijekom kojih su nadugo i naširoko raspravljali o posljedicama onih dramatičnih događaja u kojima su sudjelovali prošle godine, kada je Mikael doživio ono što je poslije smatrao pravom krizom u svom životu. Osuđen je za krivokletstvo i proveo par mjeseci u zatvoru, njegova je novinarska karijera bila okaljana i pobjegao je s položaja glavnog urednika časopisa *Millennium* spuštena repa. Ali onda se odjednom sve promijenilo. Pisanje biografije o industrijskom magnatu Henriku Vangeru, što je doživio kao apsurdnu, dobro plaćenu terapiju, odjednom se pretvorilo u očajničku potjeru za lukavim i nepoznatim serijskim ubojicom.

Za vrijeme te potrage upoznao je Lisbeth Salander. Mikael je rastreseno popipao blijedi ožiljak od omče ispod lijevog uha. Lisbeth mu nije samo pomogla u lovu na ubojicu nego mu je i doslovno spasila život.

Neprestano ga je zbunjivala svojim neobičnim vještinama – fotografskim pamćenjem i impresivnim znanjem o kompjutorima. Mikael Blomkvist smatrao se kompetentnim korisnikom kompjutora, ali što je Lisbeth Salander radila s kompjutorima, to je bilo nevjerovatno. Trebalo mu je da shvati da je hakerica svjetske klase i legenda u tom ekskluzivnome međunarodnom društvu koje se bavi krađama podataka na najvišoj razini, iako je bila poznata samo pod pseudonimom Wasp.

Ta mu je njena sposobnost da ulazi i izlazi iz tuđih kompjutora dala materijal koji mu je bio potreban da preokrene svoj novi-

narski poraz u “Aferu Wennerström” – ekskluzivnu reportažu koja je i nakon godine dana još bila predmet međunarodne policijske istrage o gospodarskom kriminalu, a Mikaelu osigurala da u pravilnim razmacima gostuje u raznim televizijskim emisijama.

Prije godinu dana reportaža mu je pružila golemo zadovoljstvo – značila je osvetu i izvlačenje novinarskog ugleda iz blata. Ali ubrzo je prestao osjećati zadovoljstvo. Nakon samo nekoliko tjedana bio je već mrtav umoran od odgovaranja na ista pitanja koja su postavljali novinari i financijska policija. *Žao mi je, ali ne mogu razotkriti svoje izvore.* A kada je novinar iz novina na engleskom jeziku *Azerbajdzjan Times* potegnuo sve do Stockholma kako bi postavio ista glupa pitanja, pukao mu je film. Srezao je broj intervjuja na minimum i posljednjih je mjeseci uglavnom nastupao samo kad bi ga nazvala žena s TV4 i nagovorila ga na intervju, ali i to se događalo tek u onim prilikama kada bi istraga očito ušla u novu fazu.

Mikaelova suradnja sa ženom s TV4 imala je osim toga posve drugu dimenziju. Ona je bila prva novinarka koja je povjerovala u razotkrivanje afere i bez njezina izvještaja te večeri kada je *Millennium* objavio ekskluzivnu reportažu, nije sigurno da bi priča toliko odjeknula. Mikael je tek poslije saznao da se morala boriti rukama i nogama kako bi uvjerila redakciju da objavi taj prilog. Bila je suočena s golemim protivljenjem da objave nešto o šaljivdžiji iz *Millenniuma*, i sve do trenutka kad je emisija krenula uživo, nije bilo sigurno da će vojska odvjetnikâ televizijske kuće dopustiti objavljivanje reportaže. Više njenih starijih kolega nije podupiralo priču i ustvrdili su da je njena karijera gotova ako se pokaže da nije u pravu. Ali ostala je pri svome i to je postala vijest godine.

Pratila je priču prvog tjedna – jer zapravo je bila jedina novinarka koja je pošteno obradila tu temu – ali negdje prije Božića Mikael je primijetio da su svi komentari i novi detalji priče prebačeni njenim muškim kolegama. Oko Nove godine Mikael je iz drugih izvora saznao da je jednostavno izgurana iz te teme s

objašnjenjem da se tako važnom temom trebaju baviti novinari gospodarstvene redakcije, a ne neka cura s Gotlanda ili iz Bergslagena ili odakle je već došla. Sljedeći put kada ga je nazvao TV4 i zamolio za komentar, Mikael je vrlo iskreno objasnio da će dati intervju za TV4 samo ako ona bude postavljala pitanja. Nakon nekoliko dana uvrijeđene tišine tipovi s TV4 kapitulirali su.

Sve manje Mikaelovo zanimanje za aferu Wennerström poklopilo se s nestankom Lisbeth Salander iz njegova života. Još uvijek nije shvaćao što se dogodilo.

Rastali su se dan nakon Božića i nije ju vidio između Božića i Nove godine. Kasno navečer dan prije Stare godine nazvao ju je, ali nije se javljala.

Na Staru godinu dvaput je otišao do njezina stana i zvonio na vrata. Prvi je put u stanu bilo svjetlo, ali nije otvarala. Drugi je put u stanu bio mrak. Na Novu godinu ponovno ju je pokušao nazvati, ali nije bilo odgovora. Nakon toga je samo dobivao poruku da pretplatnik nije dostupan.

U sljedećih nekoliko dana vidio ju je dva puta. Kad je nije uspio dobiti na telefon, otišao je do njezina stana početkom siječnja, sjeo na stube ispred vrata i čekao. Ponio je knjigu sa sobom i tvrdoglavo čekao četiri sata sve dok nije ušla kroz vrata zgrade nešto prije jedanaest navečer. Nosila je smeđu kartonsku kutiju te naglo zastala kad ga je ugledala.

“Bok, Lisbeth”, pozdravio ju je i zatvorio knjigu.

Promatrala ga je hladna izraza lica, u pogledu nije bilo ni topline ni prijateljskih osjećaja. Prošla je pokraj njega i stavila ključ u bravu.

“Pozivaš li me na kavu?” upitao je Mikael.

Okrenula se prema njemu i tiho rekla.

“Nestani. Ne želim te više vidjeti.”

A onda je zatvorila vrata pred nosom beskrajno zaprepaštenom Mikaelu Blomkvistu pa ih i zaključala.

Drugi put vidio ju je samo tri dana poslije. Vozio se podzemnom željeznicom od Slussena do glavnoga kolodvora i kada je vlak stao u Gamla stanu, pogledao je kroz prozor i ugledao je na

peronu, na manje od dva metra udaljenosti. Primijetio ju je u trenutku kad su se vrata zatvorila. Pet je sekundi gledala ravno kroz njega kao da je zrak, okrenula se na peti i nestala mu s vida – ka upravo kad je vlak kretao.

Poruka je bila jasna. Lisbeth Salander nije htjela imati nikakve veze s Mikaelom Blomkvistom. Uklonila ga je iz svog života bez objašnjenja, jednako učinkovito kao da briše mapu iz svog kompjutera. Promijenila je broj mobitela i nije odgovarala na mailove.

Mikael je uzdahnuo, ugasio televizor, otišao do prozora i promatrao Gradsku vijećnicu.

Razmišljao je nije li možda pogriješio što je tako uporno i redovito svraćao do njezina stana. Mikaelov je stav oduvijek bio da ako ti žena tako jasno dâ do znanja da ne želi čuti za tebe, onda odustani. Ne poštovati takvu poruku po njemu je isto što i ne pokazivati poštovanje prema njoj.

Mikael i Lisbeth spavali su zajedno. Ali to je bilo na njenu inicijativu i veza je trajala pola godine. Ako je odlučila okončati cijelu priču jednako iznenađujuće kao što ju je počela, onda se Mikael s tim slaže. Ona odlučuje. Mikaelu nije smetalo preuzimanje uloge *bivšeg* dečka – ako je on sada to – ali ga je potpuno odbacivanje Lisbeth Salander zbunjivalo.

Nije bio zaljubljen u nju – kao ljudi nisu mogli biti različitiiji – ali volio ju je i osjećao da mu stvarno nedostaje ta prokleta zeznuta cura. Mislio je da je prijateljstvo obostrano. Ukratko, osjećao se kao idiot.

Dugo je ostao stajati uz prozor.

Na kraju je odlučio.

Ako ga Lisbeth Salander toliko ne može smisliti da se ne može natjerati ni da ga pozdravi kad se vide u podzemnoj, onda je njihovo prijateljstvo vjerojatno gotovo, a pogrešku nije moguće popraviti. Ubuduće neće ništa inicirati i neće pokušavati stupiti u kontakt s njom.

Lisbeth Salander pogledala je na ručni sat i zaključila da je usprkos tome što mirno sjedi u sjeni, potpuno znojna. Bilo je pola jedanaest. Memorirala je tri reda dugačku matematičku formulu i zatvorila knjigu *Dimenzije u matematici*. Uzela je ključ svoje sobe i kutiju cigareta sa stola.

Njena se soba nalazila na drugom katu, koji je bio i zadnji kat hotela. Svukla se i otišla istuširati.

Dva decimetra dugačak zeleni gušter zabuljio se u nju sa zida tuša, malo ispod stropa. Lisbeth Salander uzvratila je pogled, ali nije učinila ništa kako bi ga otjerala. Guštera je bilo posvuda po otoku i ulazili su u sobu kroz žaluzine na otvorenom prozoru, ispod vrata ili kroz ventilaciju u kupaonici. Dobro se osjećala u društvu koje ju je uglavnom ostavljalo na miru. Voda je bila hladna, ali ne ledena i stajala je pod tušem pet minuta kako bi se rashladila.

Kada je ponovno ušla u sobu, zastala je gola ispred ogledala na vratima ormara i začuđeno promotrila svoje tijelo. I dalje je imala samo četrdesetak kilograma i bila visoka 150 centimetara. Tu nije mogla nešto posebno učiniti. Udovi su joj bili tanki poput lutkinih, ruke male, a bokovi gotovo nepostojeći.

Ali sada je imala grudi.

Cijeloga života bila je ravna, kao da još nije ušla u pubertet. To je izgledalo jednostavno smiješno i uvijek joj je bilo neugodno pokazati se gola.

A sad je odjednom imala grudi. Nisu to bile nikakve lubenice (što i nije htjela i što bi izgledalo još apsurdnije na njezinu tanašnom tijelu), ali bile su to dvije čvrste, okrugle dojke srednje veličine. Promjena je pomno provedena i proporcije su bile posve prihvatljive. Ali razlika je bila drastična, i za njen izgled i za njeno vrlo osobno mentalno stanje.

Provela je pet tjedana u klinici kod Genove kako bi dobila implantate koji su bili osnova njenih novih grudi. Odabrala je tu kliniku i liječnike jer su bili apsolutno najbolji i imali najbolju reputaciju u Europi. Njezina liječnica, šarmantna oštroumna žena po imenu Alessandra Perrini, ustvrdila je da su joj grudi nerazvi-

jene i da se stoga povećanje može obaviti iz medicinskih razloga.

Operacija nije bila bezbolna, ali grudi su se izgledom i pod prstima činile posve prirodnima, a ožiljci su sada bili gotovo nevidljivi. Ni na sekundu nije požalila zbog svoje odluke. Bila je zadovoljna. Još uvijek, pola godine poslije, nije mogla proći gola pokraj ogledala, a da ne zastane i sretno zaključi da je poboljšala kvalitetu svog života.

Za vrijeme koje je provela u klinici u Genovi, dala je i da joj odstrane jednu od devet tetovaža, dva centimetra dugu osu s desne strane vrata. Voljela je svoje tetovaže, ponajviše velikog zmaja, koji joj se protezao od ramena do stražnjice, ali je svejedno odlučila riješiti se ose. Razlog je bio taj što je tetovaža bila jako vidljiva i upadljiva i zbog toga ju je bilo lako zapamtiti i identificirati. Lisbeth Salander nije htjela biti zapamćena i identificirana. Tetovaža je uklonjena laserom i kada bi kažiprstom prešla preko vrata, mogla je osjetiti maleni ožiljak. Kad bi pomnije pogledali, vidjelo se da je njena preplanula koža malo svjetlija na dijelu gdje se nalazila tetovaža, ali na brzinu i bez detaljnoga gledanja ništa se nije vidjelo. Boravak u Genovi koštao je sve skupa oko 190.000 kruna.

Što si je mogla priuštiti.

Prestala je maštati pred ogledalom pa navukla gaćice i grudnjak. Dva dana nakon što je napustila kliniku u Genovi, prvi je put u svom dvadesetpetogodišnjem životu posjetila trgovinu ženskim donjim rubljem i kupila stvar koja joj nikada prije nije trebala. Odonda je napunila dvadeset šest godina i sada je zadovoljno nosila grudnjak.

Odjenula je traperice i crnu majicu kratkih rukava na kojoj je pisalo "Upozorila sam te". Pronašla je sandale i šešir za sunce te prebacila crnu najlonsku torbu preko ramena.

Na putu prema izlazu primijetila je mrmljanje grupice hotelskih gostiju na recepciji. Usporila je i naćulila uši.

"A koliko je zapravo opasna?" upitala je jedna crnkinja vrlo glasno i s europskim naglaskom. Lisbeth ju je prepoznala, bila je

u grupi ljudi koji su stigli čarterom iz Londona prije deset dana.

Freddie McBain, prosijedi recepcionar koji je uvijek pozdravljao Lisbeth Salander prijateljskim osmijehom, izgledao je zabrinuto. Objasnio je da će svi hotelski gosti dobiti upute i da nema nikakvog razloga za zabrinutost budu li detaljno slijedili upute. Njegov je odgovor dočekan eksplozijom pitanja.

Lisbeth Salander nabrala je obrve i otišla do bara, gdje je iza šanka pronašla Ellu Carmichael.

“O čemu se radi?” upitala je i pokazala palcem na gomilu kod recepcije.

“Mathilda prijeti da će nam doći u posjet.”

“Mathilda?”

“Mathilda je orkan koji je nastao uz brazilsku obalu prije par tjedana i koji je jutros prošao ravno kroz Paramaribo, glavni grad Surinama. Ne zna se u kojem će smjeru krenuti – vjerojatno gore prema sjeveru, prema SAD-u. Ali ako nastavi pratiti obalu prema zapadu, onda su joj Trinidad i Grenada na putu. Dakle moglo bi biti vjetrovito.”

“Mislila sam da je sezona orkanâ završila.”

“I je. Obično upozoravamo na orkane u rujnu i listopadu. Ali danas je klima tako zbrkana i još efekt staklenika i sve to, tako da se nikada ne može točno znati.”

“OK. I kad se očekuje Mathildin dolazak?”

“Uskoro.”

“Trebam li nešto učiniti?”

“Lisbeth, s orkanima se ne igra. Sedamdesetih godina imali smo orkan koji je potpuno opustošio Grenadu. Imala sam jedanaest godina i živjela u selu gore na Grand Etangu na putu prema Grenvilleu. Nikada neću zaboraviti tu noć.”

“Hmm.”

“Ali ne moraš se brinuti. U subotu se drži blizu hotela. Spakiraj torbu sa stvarima bez kojih ne možeš – na primjer taj kompjutor s kojim se stalno igraš – i budi spremna to ponijeti sa sobom kada dođe naredba da moramo u podrum. To je sve.”

“OK.”

“Hoćeš nešto popiti?”

“Ne.”

Lisbeth Salander otišla je bez pozdrava. Ella Carmichael mirno se nasmiješila. Trebalo joj je par tjedana da se navikne na neobično ponašanje te čudne cure, no shvatila je da Lisbeth Salander nije bezobrazna – samo sasvim drugačija. Ali plaćala je svoja pića bez natezanja, bila uglavnom trijezna i nikada nije počinjala svađe.

Lokalni promet Grenade sastojao se uglavnom od maštovito ukrašenih minibusova koji su vozili bez nekog posebnog obzira prema voznom redu i drugim formalnostima. Ipak, prijevoz je funkcionirao tijekom dana. Ali kad padne mrak, bilo je gotovo nemoguće ikamo otići bez vlastitog automobila.

Lisbeth Salander samo je koju minutu čekala uz cestu prema Saint George’su kada je jedan od busova zakočio ispred nje. Vozač je bio rastafarijanac i preko zvučnika u autobusu odjekivao je “No Woman No Cry” odvrnut do daske. Isključila je uši, platila dolar i progurala se između krupne sjedokose dame i dva dječaka u školskim uniformama.

Saint George’s smjestio se u zaljevu u obliku slova U koji je činio The Carenage, unutrašnju luku. Oko luke na strmim uzbrdicama stajale su stambene zgrade, stare kolonijalne kuće i utvrda Fort Rupert, koja se uzdizala na strmoj stijeni na samom kraju zaljeva.

Saint George’s bio je vrlo kompaktan i povezan grad s uskim ulicama i brojnim uličicama. Kuće su se naslagale preko brežuljaka i jedva da je bilo slobodnoga horizontalnog prostora osim kombiniranih terena za kriket i trčanje na sjevernom rubu grada.

Sišla je usred luke i odšetala do trgovine MacIntyre’s Electronics na vrhu kratke strme uličice. Gotovo su svi proizvodi koji su se prodavali u Grenadi bili uvezeni iz SAD-a ili Engleske i zato su koštali dvostruko više nego na drugim mjestima, ali, s druge strane, trgovina je imala klima-uređaj.

Rezervne baterije koje je naručila za svoj Apple PowerBook

(G4 titanium sa 17-inčnim monitorom) konačno su stigle. U Miamiu je nabavila Palm Pilot sa sklopivom tipkovnicom na kojem je mogla čitati mailove i koji je lako ponijeti u najlonskoj torbi umjesto da vuče PowerBook, ali ipak je bio jedna zamjena za 17-inčni monitor. No originalne su baterije oslabjele i izdržale bi samo pola sata prije nego što ih je trebalo napuniti, što je bio problem kada je htjela sjediti na terasi pokraj bazena i s obzirom na to da opskrba strujom u Grenadi nije baš sjajna. Tijekom tjedna na koje je provela tamo dvaput je na duže vrijeme nestalo struje. Platila je kreditnom karticom koja je glasila na Wasp Enterprises, stavila bateriju u najlonsku torbu i ponovno izašla na podnevnu vrućinu.

Otišla je u banku Barclays i podigla 300 dolara u gotovini, zatim na tržnicu, gdje je kupila svežanj mrkvi, pola tuceta manga i mineralnu vodu u boci od 1,5 litre. Torba je postala puno teža i kada je ponovno došla do luke, bila je gladna i žedna. Prvo je namjeravala otići u The Nutmeg, ali ulaz restorana bio je zakrčen gostima. Nastavila je do mirnijeg restorana Turtleback, koji se nalazio malo dalje u luci, sjela na terasu te naručila porciju lignji, pečeni krumpir i bocu Cariba, lokalnog piva. Uzela je ostavljeni primjerak lokalnih novina *Grenadian Voice* te ga pročitala u dvije minute. Jedini zanimljiv članak bilo je dramatično upozorenje o mogućem dolasku Mathilde. Tekst je bio ilustriran fotografijom srušene kuće, koja je podsjećala na opustošenost nakon prošloga velikog orkana koji je poharao zemlju. Presavila je novine, otpila gutljaj Cariba ravno iz boce i naslonila se. Tada je ugledala muškarca iz sobe 32 kako izlazi iz bara i hoda prema terasi. Nosio je svoju veliku smeđu aktovku u jednoj ruci i veliku čašu Coca-Cole u drugoj. Pogled mu je prešao preko nje, ali nije ju prepoznao. Sjeo je na suprotnu stranu terase i usmjerio pogled prema moru ispred restorana.

Lisbeth Salander promatrala ga je dok je tako sjedio okrenut joj profilom. Izgledao je posve odsutno, nepomično je sjedio sedam minuta, a onda odjednom podigao čašu i otpio tri velika

gutljaja. Odložio je čašu i nastavio buljiti. Nakon nekog vremena Lisbeth je otvorila torbu i izvadila *Dimenzije u matematici*.

Lisbeth su cijeloga života zabavljale mozgalice i zagonetke. Kada joj je bilo devet godina, od majke je dobila Rubikovu kocku. To je bio test njenih logičkih sposobnosti koji je trajao gotovo četrdeset frustrirajućih minuta prije nego što je konačno shvatila kako funkcionira. Nakon toga ju je s lakoćom vrtjela dok se sva polja ne bi složila. Nikada nije pogriješila odgovarajući na pitanja testa inteligencije u dnevnim novinama; pet figura čudnih oblika i pitanje kako bi trebala izgledati šesta. Odgovor joj je uvijek bio očit.

U nižim razredima osnovne škole naučila je zbrajati i oduzimati. Množenje, dijeljenje i geometrija prirodno su se nadovezivali na to. Mogla je zbrojiti iznos računa u restoranu, napisati fakturu i izračunati putanju granate ispaljene određenom brzinom pod određenim kutom. Te su joj stvari bile jasne same po sebi. Prije nego što je pročitala članak u *Popular Scienceu*, matematika je nije fascinirala ni na sekundu, nije čak ni razmišljala o tome da je tablica množenja matematika. Tablica množenja nešto je što je memorirala jednog poslijepodneva u školi i nije shvaćala zašto je profesor nastavio tupiti time cijelu godinu.

Odjednom joj se učinilo da vidi čvrstu logiku koja zacijelo postoji iza razmišljanja i postojećih formula, i to ju je dovelo do polica s knjigama o matematici u sveučilišnim knjižarama. Ali tek kada je otvorila *Dimenzije u matematici*, otvorio joj se posve nov svijet. Matematika je, ustvari, bila logički puzzle s beskrajno mnogo varijacija – zagonetke koje se moglo riješiti. Štos nije u tome da nešto izračunaš. Pet puta pet uvijek je dvadeset pet. Štos je u tome da razumiješ sklop različitih pravila koja omogućuju rješavanje bilo kojeg matematičkog problema.

Dimenzije u matematici nisu bile udžbenik iz matematike, već 1200 stranica debela knjižurina o povijesti matematike od starih Grka do današnjih pokušaja da se shvati sferna astronomija. Sma-

trana je svojevrsnom Biblijom, u rangu s onim što je Diofantova *Aritmetika* nekada značila (i još uvijek znači) ozbiljnim matematičarima. Kada je prvi put otvorila *Dimenzije u matematici* na terasi hotela uz plažu Grand Anse, odjednom se našla u začaranom svijetu brojeva, u knjizi koju je napisao pisac koji je bio pedagoški nastrojen, ali i pokušavao zabaviti čitatelja anegdotama i zbunjujućim problemima. Mogla je slijediti matematiku od Arhimeda do današnjega Jet Propulsion Laboratoryja u Kaliforniji. Shvatila je metode po tome kako su rješavali probleme.

Pitagorin poučak ($a^2 + b^2 = c^2$), formuliran otprilike 500 godina pr. n. e., bio je otkriće. Odjednom je shvatila što znači ono što je memorirala u osnovnoj školi na jednom od rijetkih satova kojima je prisustvovala. *U pravokutnom trokutu kvadrat nad hipotenuzom jednak je zbroju kvadrata nad katetama*. Fasciniralo ju je Euklidovo otkriće iz 300. g. pr. n. e. da su prva četiri savršena broja uvijek stvorena formulom $2^{n-1}(2^n - 1)$. Time je rafinirao Pitagorin poučak, a ona je shvatila mogućnost beskrajnih kombinacija.

$$\begin{aligned} 6 &= 2^1 \times (2^2 - 1) \\ 28 &= 2^2 \times (2^3 - 1) \\ 496 &= 2^4 \times (2^5 - 1) \\ 8128 &= 2^6 \times (2^7 - 1) \end{aligned}$$

Bila je to logika koja je sasvim odgovarala osjećaju Lisbeth Salander za apsolutno. Sa zadovoljstvom je obradila Arhimeda, Newtona, Martina Gardnera i desetak drugih klasičnih matematičara.

Tada je došla do poglavlja o Pierreu de Fermatu, čija ju je matematička zagonetka, Fermatov teorem, zbunjivala sedam tjedana. Što ipak nije neko osobito razdoblje s obzirom na to da je Fermat izluđivao matematičare gotovo četristo godina prije nego što je Englez po imenu Andrew Wiles tek 1993. uspio riješiti njegovu zagonetku.

Fermatov teorem bio je zavodljivo jednostavan zadatak.

Pierre de Fermat rođen je 1601. u Beaumont-de-Lomangneu

u jugozapadnoj Francuskoj. Što je najgore, nije čak ni bio matematičar, nego državni službenik koji se bavio matematikom kao nekim bizarnim hobijem u slobodno vrijeme. Svejedno ga smatraju jednim od najtalentiranijih samoukih matematičara. Baš kao i Lisbeth Salander, zabavljalo ga je rješavati pitalice i zagonetke. Čini se da ga je posebno zabavljalo rugati se drugim matematičarima tako što bi postavio problem, ali ne bi ponudio rješenje. Filozof René Descartes nazvao ga je cijelim nizom pogrđnih epiteta, dok ga je engleski kolega John Wallis spomenuo kao “onog prokletog Francuza”.

Tridesetih godina 17. stoljeća izašao je francuski prijevod Diofantove knjige *Aritmetika*, koja je sadržavala potpunu zbirku teorija koje su formulirali Pitagora, Euklid i drugi antički matematičari. Dok je Fermat proučavao Pitagorin poučak, došao je na tu genijalnu ideju i sastavio svoj besmrtni problem. Formulirao je varijantu Pitagorina poučka. Umjesto $a^2 + b^2 = c^2$ promijenio je kvadrat u treću potenciju, $a^3 + b^3 = c^3$.

Problem je bio u tome što se činilo da nova jednadžba nema rješenje koje uključuje cijele brojeve. Tako je Fermat time što je malo akademski promijenio formulu koja je imala beskrajn broj savršenih rješenja doveo formulu u slijepu ulicu koja nije imala nikakvih rješenja. Njegov je teorem bio upravo to – Fermat je tvrdio da nigdje u beskrajnom svemiru brojeva ne postoji cijeli broj koji na treću odgovara zbroju dvaju drugih brojeva na treću i da to općenito vrijedi za sve brojeve koji imaju potenciju veću od dva, dakle sve iznad Pitagorina poučka.

Drugi su se matematičari ubrzo složili da je tome tako. Metodom pokušaja i pogrešaka ustvrdili su da ne mogu pronaći broj koji ne odgovara Fermatovoj tvrdnji. Problem je samo u tome da čak i da računaju do kraja svijeta, ne bi mogli isprobati jednadžbu na svim postojećim brojevima – jer ima ih beskrajno mnogo – i tako matematičari nisu mogli biti sto posto sigurni da se ne bi pokazalo kako je upravo sljedeći broj onaj koji potpuno opovrgava Fermatov teorem. Naime u matematici tvrdnja mora biti dokazana matematički i izražena općenitom i znanstveno korekt-

nom formulom. Matematičar mora moći stajati na podiju i ustvrditi “to je *zato što...*”

Vjeran sebi, Fermat je tako pokazao srednji prst kolegama. Genij je naškrabao problem na marginama svog primjerka *Aritmetike* i završio s nekoliko redaka. *Cuius rei demonstrationem mirabilem sane detexi hanc marginis exiqualitas non caperet.* Ti su reci postali besmrtni u povijesti matematike: *Otkrio sam stvarno nevjerojatan dokaz ovog teorema, ali ne stane na marginu ove stranice.*

Ako je namjeravao razbjesniti kolege, onda mu je vrlo dobro uspjelo. Od 1637. gotovo je svaki matematičar koji drži do sebe trošio sate, i to poprilično mnogo sati, na pokušaje da dokaže Fermatovu tvrdnju. Generacije mislilaca bile su neuspješne u tome sve do 1993., kada je Andrew Wiles došao do rješenja. Do tog je trenutka tom problemu posvetio dvadeset pet godina, a posljednjih deset bavio se gotovo isključivo njime.

Lisbeth Salander bila je potpuno zbunjena.

Odgovor je, ustvari, nije zanimao. Bit svega bilo je rješavanje problema. Kada bi joj netko postavio zagonetku, ona bi je riješila. Prije nego što je shvatila principe, trebalo joj je puno vremena da riješi bročane zagonetke, ali uvijek bi došla do točnog odgovora prije nego što bi pogledala u rješenja.

I tako je izvadila arak papira i pročitavši Fermatov teorem počela zapisivati brojke. Ali nije joj uspijevalo pronaći dokaz za njegovu zagonetku.

Odbijala je pogledati rješenje i zato je preskočila poglavlje u kojem je predstavljeno rješenje Andrewa Wilesea. Umjesto toga je završila čitanje *Dimenzija* i ustvrdila da joj nijedan drugi problem koji je formuliran u knjizi ne predstavlja posebne poteškoće. Nakon toga se dan za danom vraćala Fermatovoj zagonetki, sve razdraženija, i razmišljala o tome koji je to “nevjerojatan dokaz” Fermat mogao imati. Ulazila je u jednu slijepu ulicu za drugom.

Podigla je glavu kada je muškarac iz sobe 32 odjednom ustao i krenuo prema izlazu. Bacila je pogled na ručni sat i ustvrdila da je nepomično sjedio točno dva sata i deset minuta.

Ella Carmichael spustila je čašu na šank pred Lisbeth Salander jer je zaključila da za nju nisu nikakve gluparije poput ružičastih pića sa smiješnim suncobrančićima. Lisbeth Salander uvijek je naručivala isto – rum i kolu. Osim jedne večeri kad je bila čudno raspoložena i tako se napila da je Ella bila prisiljena zamoliti jednog pomagača da je odnese u sobu, njena se uobičajena konzumacija sastojala od bijele kave, ponekog alkoholnog pića ili lokalnog piva Carib. Kao i uvijek sjela je na krajnje desni rub šanka i otvorila knjigu s čudnim matematičkim formulama, što je, po mišljenju Elle Carmichael, bio neobičan izbor literature za djevojku njenih godina.

Također je ustvrdila da Lisbeth Salander ni najmanje nije raspoložena za zavođenje. Onih nekoliko rijetkih muškaraca koji su pokušali odbijeni su prijateljski ali odlučno, a u jednom slučaju ne toliko prijateljski. Chris MacAllen, kojega je oštro odbila, bio je lokalna pošast i trebalo bi ga pošteno namlatiti. Ella zato nije bila posebno uznemirena kada se na neki čudan način spotaknuo i pao u bazen nakon što je cijele večeri gnjavio Lisbeth Salander. Barem bi se za MacAllena moglo reći da nije zlopamtilo. Vratio se sljedeće večeri trijezan i ponudio Salander pivom, koje je nakon kratkog oklijevanja prihvatila. Nakon toga su se pristojno pozdravljali kad bi naletjeli jedno na drugo u baru.

“Sve OK?” upitala je Ella.

Lisbeth Salander kimnula je i uzela čašu.

“Ima kakvih vijesti o Mathildi?” upitala je.

“Još uvijek putuje prema nama. Mogli bismo imati stvarno užasan vikend.”

“Kad ćemo znati?”

“Ustvari, tek kad prođe. Mogla bi ići ravno na Grenadu, a onda odlučiti skrenuti prema sjeveru u trenutku kad stigne do grada.”

“Imate li često orkane?”

“Tu i tamo. Obično nas zaobiđu – inače od otoka ne bi ništa ostalo. Ali ne moraš se brinuti.”

“Ne brinem se.”

Odjednom su začule malo preglasan smijeh i okrenule glave prema ženi iz sobe 32, kojoj je, izgleda, bilo smiješno nešto što joj je muž rekao.

“Tko su oni?”

“Doktor Forbes? Amerikanci, iz Austina u Teksasu.”

Ella Carmichael izgovorila je riječ Amerikanci s prizvukom gađenja.

“Znam da su Amerikanci. Što rade ovdje? Je li on liječnik?”

“Ne, nije takav doktor. Ovdje je zbog zaklade Santa Maria.”

“Što je to?”

“Plaćaju obrazovanje darovitoj djeci. On je dobar čovjek. Pregovara s ministarstvom obrazovanja da sagrade novu osnovnu školu za više razrede u Saint George’su.”

“On je dobar čovjek koji tuče svoju ženu”, rekla je Lisbeth Salander.

Ella Carmichael utihnula je, oštro pogledala Lisbeth pa otišla do drugoga kraja šanka kako bi servirala Carib nekolicini lokalnih gostiju.

Lisbeth je ostala u baru deset minuta s nosom u *Dimenzijama*. Još od puberteta znala je da ima fotografsko pamćenje i da se time iz temelja razlikuje od svojih razrednih kolega. Nikada nikome nije otkrila svoju sposobnost – osim u trenutku slabosti Mikaelu Blomkvistu. Već je znala tekst iz *Dimenzija* napamet i vukla je knjigu sa sobom uglavnom zato što joj je bila vizualna poveznica s Fermatom, nešto kao talisman.

Ali ove večeri nije se uspijevala koncentrirati ni na Fermata ni na njegov teorem. Umjesto toga pred očima joj je stalno bila slika dr. Forbesa kako nepomično sjedi pogleda uprta u jedno mjesto zaljeva The Carenage.

Nije mogla objasniti zašto joj se odjednom činilo da nešto nije u redu.

Na kraju je zatvorila knjigu, vratila se u svoju sobu i uključila

PowerBook. Bilo je nemoguće surfati internetom. Hotel nije imao broadband, ali ona je imala ugrađen modem koji je mogla uključiti u svoj mobitel Panasonic i uz njegovu pomoć slati i primati elektroničku poštu. Na brzinu je sročila e-mail za plague_xyz_666@hotmail.com:

Nemam broadband. Trebam informacije o dr. Forbesu iz zaklade Santa Maria i njegovoj ženi iz Austina u Teksasu. Plaćam 500 \$ za istragu. Wasp.

Dodala je svoj javni PGP, kriptirala mail Plagueovim PGP-ključem i stisnula Pošaljki. Pogledala je na sat i ustvrdila da je prošlo pola osam navečer.

Ugasila je kompjutor, zaključala sobu, odšetala četiristo metara dalje plažom, prešla cestu za Saint George's i pokucala na vrata jedne šupe iza bara The Coconut. George Bland imao je šesnaest godina i još uvijek išao u školu. Namjeravao je biti liječnik ili odvjetnik ili možda astronaut, bio je otprilike jednako tanak kao i Lisbeth Salander te podjednako nizak.

Lisbeth je Georgea Blanda upoznala na plaži prvog tjedna u Grenadi, dan nakon što se preselila u Grand Anse. Šetala je plažom, sjela u hlad ispod palmi i promatrala djecu koja su igrala nogomet malo dalje uz vodu. Otvorila je *Dimenzije* i zadubila se u knjigu kada je došao i sjeo samo nekoliko metara ispred nje, činilo se da je nije primijetio. Promatrala ga je u tišini. Mršavi crnac u sandalama, crnim hlačama i bijeloj košulji.

Baš kao i ona, i on je sjedio zadubljen u neku knjigu. Baš kao i ona, i on je proučavao knjigu o matematici – *Basics 4*. Čitao je koncentrirano i počeo nešto zapisivati u bilježnicu. Tek kada se Lisbeth nakon pet minuta nakašljala, primijetio ju je i panično poskočio. Ispričao se što smeta i htio otići, kada ga je upitala je li to komplicirana jednadžba.

Algebra. Nakon dvije minute pokazala mu je gdje je pogriješio u računanju. Nakon trideset minuta riješili su njegovu zadaću. Nakon sat vremena prešli su cijelo sljedeće poglavlje u knjizi iz

matematike i ona mu je pedagoški objasnila trikove oko računalnih operacija. Promatrao ju je s poštovanjem. Nakon dva sata rekao joj je da mu mama živi u Torontu u Kanadi, tata u Grenvilleu na drugoj strani otoka, a da on živi u kolibici malo dalje na plaži. Bio je najmlađi u obitelji, imao je tri starije sestre.

Lisbeth Salander osjećala se neobično opuštenom u njegovu društvu. Situacija je bila neobična. Rijetko je, ili nikada, inicirala razgovor s drugim ljudima samo razgovora radi. Nije to bilo pitanje sramežljivosti. Za nju je razgovor imao praktičnu funkciju; gdje je ljekarna ili koliko košta hotelska soba. Razgovor je imao i poslovnu funkciju. Kada je radila kao istražiteljica za Dragana Armanskija u Milton Securityju, nije joj bilo teško voditi duge razgovore kako bi došla do podataka.

Ali mrzila je osobne razgovore, koji su uvijek vodili do kopanja po onome što je smatrala privatnim stvarima. *Koliko imaš godina – pogodi. Voliš li Britney Spears – koga? Sviđaju li ti se slike Carla Larssona – nikada nisam razmišljala o tome. Jesi li lezbijka – to te se stvarno ne tiče.*

George Bland bio je nespretnan i samosvjestan, ali pristojan i pokušao je voditi inteligentan razgovor bez natjecanja s njom i kopanja po njezinu privatnom životu. Baš kao i ona, bio je, izgleda, sam. Začudo, činilo se da je prihvatio pod normalno da je matematička boginja sišla na plažu Grand Anse i bio zadovoljan time što želi sjediti s njim i praviti mu društvo. Nakon nekoliko sati na plaži rastali su se kad je sunce počelo zalaziti. Zajedno su odšetali do njezina hotela, a on je pokazao na kolibu koja je bila njegov učenički stan i sramežljivo upitao može li je pozvati na čaj. Prihvatila je, što ga je očito iznenadilo.

Kolibica u koju su stali jedan vrlo raskliman stol, dva stolca, krevet te ormar za odjeću i posteljinu. Jedino osvjetljenje bila je mala stolna lampa s kabelom koji je dolazio s Kokosove palme. Štednjak je predstavljalo malo kuhalo. Ponudio ju je večerom koja se sastojala od riže i povrća koje je poslužio na plastičnim tanjurima. Čak joj je drsko ponudio da puše lokalnu ilegalnu supstancu, što je također prihvatila.

Lisbeth nije bilo teško primijetiti da njezina prisutnost utječe na njega i da ne zna kako bi se točno trebao ponašati. Instinktivno je odlučila dopustiti mu da je zavede. To se razvilo u mučnu razvučenu proceduru gdje je on sasvim sigurno odmah shvatio njene signale, ali nije imao pojma kako da krene u napad. Obilazio je kao mačka oko vruće kaše sve dok ona nije izgubila strpljenje, odlučno ga plegla na krevet i skinula se.

Bilo je to prvi put nakon operacije u Genovi da se pred nekim pokazala gola. Napustila je kliniku osjećajući laganu paniku. Dugo joj je trebalo da shvati da nitko živ ne bulji u nju. Lisbeth Salander inače se fućkalo što drugi misle o njoj, pa je počela razmišljati zašto se odjednom osjeća tako nesigurnom.

George Bland bio je savršeni debi za njeno novo ja. Kada mu se (nakon određenog ohrabrivanja) konačno posrećilo otkopčati joj grudnjak, odmah je ugasio lampu pokraj kreveta, prije nego što se počeo svlačiti. Lisbeth je shvatila da je sramežljiv i ponovno upalila lampu. Pažljivo je promatrala njegove reakcije kada ju je nespretno počeo dodirivati. Tek se kasnije te večeri opustila i ustvrdila da on misli da su njene grudi posve prirodne. S druge strane, izgleda da ih nije imao s bogzna čim usporediti.

Nije planirala pronaći ljubavnika tinejdžera u Grenadi. Bio je to instinktivni potez i kad ga je napustila kasno te noći, nije se namjeravala vraćati. Ali već ga je sutradan ponovno sreća na plaži i stvarno osjetila da joj je taj nespretni mladić ugodno društvo. U tih sedam tjedana što je živjela u Grenadi George Bland postao je stalna točka u njezinu životu. Nisu se družili danju, ali poslijepodneva prije zalaska sunca provodio je na plaži, a večeri sam u svojoj kolibici.

Utvrdila je da dok šetaju zajedno, izgledaju kao dvoje tinejdžera. Zaljubljeni šesnaestogodišnjaci.

Njemu je život vjerojatno postao zanimljiviji. Upoznao je ženu koja ga je poučavala matematici i erotici.

Otvorio je vrata i oduševljeno se nasmiješio.

“Jesi za društvo?” upitala ga je.

Lisbeth Salander napustila je Georgea Blanda oko dva sata u noći. Osjećala je toplinu u tijelu i šetala plažom umjesto da prati pute-ljak do hotela Keys. Hodala je sama u mraku, svjesna da George Bland hoda samo stotinjak metara iza nje.

Uvijek ju je pratio. Nikada nije prespavala kod njega, a on je često jako protestirao protiv toga da ona, sama žena, hoda noću do svoga hotela i inzistirao da je njegova dužnost otpratiti je do hotela. Pogotovo zato što se često vraćala vrlo kasno. Lisbeth Salander slušala bi njegova objašnjenja, a onda sve prekinula kratkim ne. *Hodam kuda hoću i kada hoću. Kraj rasprave. I ne, neću pratnju.* Prvi put kad je shvatila da je prati, užasno se izivcirala. Ali sada je smatrala da njegov zaštitnički instinkt ima određenog šarma i zato se pravila da ne zna da hoda za njom te da će se okrenuti i krenuti kući tek kada je vidi kako ulazi u hotel.

Pitala se što bi učinio da odjednom bude napadnuta.

Ona bi iskoristila čekić koji je kupila u željezariji MacIntyre i držala u vanjskom džepu torbe. Ne postoji mnogo tjelesnih prijetnji koje se ne mogu spriječiti upotrebom lijepog čekića, smatrala je Lisbeth Salander.

Bio je puni mjesec s mnogo svjetlucavih zvijezda. Lisbeth je podigla pogled i blizu horizonta identificirala Regulus u Lavu. Stigla je gotovo do hotela kad je naglo zastala. Odjednom joj se učinilo da vidi nekog čovjeka malo dalje na plaži, uz vodu pred hotelom. Bilo je to prvi put da je nekoga vidjela na plaži nakon što je pao mrak. Iako je bila udaljena nekih sto metara, nije joj bio problem prepoznati muškarca u svjetlosti mjesečine.

Bio je to poštovani dr. Forbes iz sobe 32.

Na brzinu se povukla u stranu pa mirno stajala ispod drveća. Kada je okrenula glavu, više nije mogla vidjeti ni Georgea Blanda. Prilika uz vodu polagano je hodala gore-dolje. Pušio je. U pravi-
vilnim se razmacima saginjao kao da proučava pijesak. Pantomima se nastavila još dvadeset minuta. Tada je naglo promijenio smjer, brzim koracima otišao do hotelskog izlaza na plažu i nestao.

Lisbeth je pričekala nekoliko minuta prije nego što je otišla do mjesta po kojem je dr. Forbes šetao. Polagano je napravila polu-

krug i pregledala tlo. Mogla je vidjeti samo pijesak, nekoliko kamenčića i školjaka. Nakon dvije minute prestala je proučavati plažu i vratila se u hotel.

Izašla je na svoj balkon, nagnula se preko ograde i zavirila na susjedni balkon. Sve je bilo mirno i tiho. Večerašnja svađa očito je završila. Nakon nekog vremena uzela je torbu, izvadila papir i smotala jedan džoint iz zalihe kojom ju je opskrbio George Bland. Sjela je na stolac na balkonu te pušeci i razmišljajući promatrala tamnu vodu Karipskog mora.

Osjećala se kao radar na najvećem stupnju pripravnosti.